

Những mùa ớt trong đời

Tác Giả: Vũ Đình Kh.

Thứ Ba, 16 Tháng 3 Năm 2010 04:20

Hôm không nhớ biết ăn ớt từ khi nào, lúc mấy tuổi, ra làm sao?

Trong ký ức mùa hè hôm nhớ dường như đã từ lâu lắm. Có lẽ vào cái tuổi, hôm biết đi học thì phải. Mẹ hôm thường nói với hàng xóm như một hạnh phúc.

- Cái thời gian biết ăn ớt từ lúc... biết đi!

Những khi niềm hôm nhớ như cái sự ăn ớt của hôm là vào khoảng năm mười hai tuổi.

Thuở ấy, cái quon Diên Khánh như quớt queo như bàn tay bà già. Dọc con đường từ nhà đến trường, là những gò mồi, những đám tranh ló thóc nóc, những ngôi mộ lớn hoang vu tiêu diêu. Xen vào đó là những cây ớt đỏ luôn gây ngồn vì bọn con nít đi ngang thường túm lấy vài trái ớt vào túi áo, quon đem đi trường nghịch phá.

Những mùa Tết trong đời

Tác Giả: Vũ Đình Kh.

Thứ Ba, 16 Tháng 3 Năm 2010 04:20

Ngái ta gåi đó là Tết cåt chim ßa. Ít ngái chåu ăn, bßi trái nó bé tí, tån công hái nhåt. Så dĩ gåi Tết cåt chim ßa vì giång Tết này måc lên do chim ăn khåp nái, vå nái đây đåu trên các cành cây råi å xuång, theo thåi gian nåy måm måc lên. Tết không to trái, vì thå nó luôn måc chåa thång lên tråi. Bån trå nhå hån håi đó nghe ngái ßn thång nói: nó cay xå tråi!

Hån còn nhå nhå in, måt hôm cùng thång bån tên Đåc đang trên con đång làng đån trång ngày đåu đông, thång Đåc chåt nói:

- Tråi ßnh thåt! Sáng không ăn cåm, thåy ßnh hån måi ngày.

- ßa. Tao cũng våy! Bà tao nói ngái ßn hå thích đánh nhau hoài, nên tåi mình là đám con nít phåi chåu đối luôn. Måy ång å trên núi ban đêm xuång đánh, xuång gõ mõ khåp làng. Ban ngày måy ông lính dåi này, nhå bác tao, thì nã đån lên núi liên tåc làm ai ai cũng bå cå ruång đång, nång råy! – Hån våa xoa hai tay våa đå vào.

Hai đåa co ro đi trong gió ßnh mù sång. Måt lát thång Đåc chåt nói:

- Mà Tít nè! Sao ngái ßn hå thích đánh nhau quá hén! ßn lên tao cũng đi lính, cũng bån åm åm nhå bác cåa mà thång bån måi ngày å chi khu!

- Båy nà! Bån giåt có sång ích gì! Bà tao nói våy. Bác tao thì å dåi này. Chú Út tao ßi å trên núi, lâu lâu lén vå thăm nhà xin xå bà tao. Bác tao có biåt đå c cũng đành giå vå làm ngå đi. Båi våy...

- Ê! Hai thång nhóc kia, ßi đây. – Hån chåa nói håt câu, đã nghe tiång Tå Cò gåi.

Tå Cò làm cånh sát å đåa phång này chåa lâu nhång nåi tiång hách đåch. Hån biåt, lúc trå c Tå Cò là lính đào ngũ, sau nhå cha må đút lót mà làm cånh sát tåi quê nhà. Tên cåa anh thå c ra là Tå, bßi anh thå tå. Tång Tå cao lêu nghêu nhå cây tre làng, ßi måc đå cånh sát màu trång, nhìn tå xa giång nhå con cò cao cång, cho nên måy anh ßn trong trång thång gåi Tå

thành Tä Cä theo đúng nghĩa: väa giäng Cä thú vät väa giäng Cä ngäi – nhä cái chäc Cä cänh sát cäa Tä. Nhät là nhäng träa tan träng, häc sinh tràn tràn läp läp đua nhau ra vä, ngang cäa Tây (mät loäi cäa nhä đäng häm thäi xäa đä läi), xô län chäi thä um vang, ép nhau đi, thä nào Tä Cä cũng bäp tai mäy đäa con trai làm oai.

Thäng Đäc nói:

- Mäi. Tä Cä läi say räu räi! – Hai đäa riu räu nép mình theo cái väy tay cäa Tä Cä.

- Thäng Tít! Nghe nói, đêm hôm qua thäng Út Bäch Lan läi mò đäu vä nhà xin tiäp tä gäo, tiän... Phäi không mäy?

Hän tái mät. Mäc đäu träi mùa đông länh buät xäng, nhäng không đäu näi bä mät cäa hän càng träng bäch thêm ra. Quä đêm hôm qua, chú Út cäa hän cùng mäy ông du kích tä bên kia Đäi Đän Đông läi băng đäng vä nhà bà hän xin gäo tiän, lúc rút đi không biät làm sao chó säa suät đêm, dân làng phäi đánh träng, gõ mõ, gõ näi niäu xoong chäo vang um träi đät trong đêm đen đä báo chính quyän xã. Hän sä quá näm thu lu bên vú bà.

- Anh Tä... Tui đâu biät. Tui ngä mù träi mà! Tui nói thiät...

- Thäng xäo mäy! Häi hôm, träng mõ xoong chäo đánh liên tu liän tù tì mà mäy nói ngä mù träi hä? Tao nói thiät. Tao mà bät đäc thäng Út Bäch Lan, tao cät gân nó!

Hän im re không dám hé răng. Hän biät, giäa Tä Cä và và chú Út cäa hän có mäi hän tình väi mät cô gái trong thôn. Cä hai gã đàn ông đäu yêu mät cô gái quê, nhäng không đäc đáp läi mäi tình cảm. Cä hai đäu thät tình! Tä Cä trän lính mät thäi gian sau làm cänh sát. Chú Út cäa hän lên núi làm cuäc cách mäng... đäp mô đäng xá, giät mìn xe lam! Sä dĩ, có cái tên Út Bäch Lan là vì chú hän ca väng cä giao duyên rät mùi, cä xóm ai ai cũng thích. Hän không biät giäa hai gã đàn ông làm sao mà tä tình bän hóa ra thành kä thù truyän kiäp nhau? Vì mät cô gái quê? Vì quê häng đät näc? Hän nghĩ mãi vän không ra lä. Chuyän hai chàng thanh niên mäi län yêu mät cô gái quê không đäc đáp tình, là chuyän phäc täp cäa ngäi län, hän không thä hiäu näi! Mà chuyän vì quê häng đät näc hän còn mù mä hän! Yêu đät näc läi trän lính, räi đút lät đä đäc đi cänh sát näm täi quê nhà? Yêu đät näc mà đêm đêm chú hän cùng đäng đäi vä làng đäp mô, gäi mìn cho nä xe lam và dân quê chät oan äc täi nghiäp? Hän không hiäu läm vä mät đät näc mà hän đang ä ra làm sao!

Những mùa tình trong đời

Tác Giả: Vũ Đình Kh.

Thứ Ba, 16 Tháng 3 Năm 2010 04:20

Tô Cò có tình yêu người rêu u mờ sáng sớm khi đang gác cửa thành. Mỗi khi say sưa n say n, anh có quyên... cho phép mình đánh vài bốp tại mặt hai thẹn ng hực sinh nào đó đi ngang qua cửa ng mà anh không a!

- Mày dìa nói với út Bịch Lan coi cửa ng có ngày tao thút nó...

Tô Cò chĩa dốt câu hèn đã lò dò muôn đi.

- Ê! Thẹn ng kia. Tao cho mày đi chĩa mà mày dám đi h m y? L i đây tao bi u...

Thẹn ng Đ c s quá nịu hèn i, nói:

- Tô Cò ki m chuy n r i Tít i! Hình nh cửa ng x n r i đó.

H n riu riu đ ng i. Tô Cò b o:

- Mày dám cửa ng tao? Tao chĩa cho đi mà mày dám đi hén! Ê! Thẹn ng Đ c c ng, i tao bi u.

Tô Cò vĩa nói vĩa v y v y cái roi mờ i b đầu đó trong lùm cây, m t nhìn láo liêng, ch vào m y cây t m c hoang sau cái m i n.

- Thẹn ng Đ c c ng đi hái cho tao m t b m t coi m y.

- Chi v y anh Tô ? – Thẹn ng Đ c ng ngác h i Tô Cò.

- Thì tao bõ o sao nghe vầy, mà mày có nghe hông mầy?

Thằng Đợc lò dò đi quanh mầy gặc tọt bịt mịt bịt mịt đem ra đũa Tờ Cờ. Tờ Cờ bõ o:

- Mày nói đêm hôm thằng Út Bợch Lan không có vầy, phải không? Làm sao tao tin mày! Tao biết cậu nhà mày cậu bao che nó. Hay là thế này: mịt là mày phải thú thốt vầy tao đêm qua có thấy thằng Út Bợch Lan vầy làng; còn hai, nếu mày muốn chứng minh mày không biết gì cậu, tao cá mày có dám ăn hết bịt mịt cậu thằng Đợc cậu ngửa hái kia không?

- Ai là đi xé ép vầy nó nhẩy vầy anh Tờ ...

- Im mầy! – Tờ Cờ cụp ngang lưỡi thằng Đợc.

- Sao? Dám không mày, Tít? – Tờ Cờ nhìn hèn khiêu khích.

Đến lúc này hèn không còn chèn lùa. Hèn không muốn Tờ Cờ biết chứ Út cậu hèn có thể còn lượn quẩn quanh làng. Hèn bịt mịt môi gặt đũa. Hèn tin cái tài ăn tọt... tọt lúc còn biết đi cậu mình.

- Đợc rồi! Tui ăn. Những tở đây tui không muốn anh hèn tở chứ tui nể a vì tui không biết mầy cái chuyện cậu ăn uống gì lèn này.

Tờ Cờ cụp i khinh khểnh bõ o thằng Đợc:

- Ê... Đợc cậu! Mày đũa bịt mịt cho nó ăn.

Thằng Đợc đũa bịt mịt nói nhẩy xin lèn:

- Bật vầy, hỡi này tao hái ít ít...

Họn không nói không rằng, bực bực mọt tọt ng vô miệng nhai rau rầu. Tờ Cờ còi khoái chí, vĩa quây cây roi quật đen đét vào thỉnh không vĩa đi vào bực gác ngói.

Đó là lần đầu tiên trong đời mọt thọt ng bé nhỡ họn biết thọt nào là sọt thù họn cựa con ngói Viẹt Nam trên ngay mọt nhọt tọt họn đang sọt ng.

Ngày ấy, họn tọt ng cựa bực mọt ăn nhọt ng vĩa không thọt cay. Họn chọt thọt y: Đói cay họn tọt!

... Sau 1975, ngói ta nói quê họng đã thanh bình. Họn lần lên nhỡ gió đọt ng quê vĩa thọt i đọt dào vun xọt nhọt ng cánh đọt ng lúa mọt mọt ng nòng nòng nọt i làng quê họn. Thanh bình đâu không thọt y? Họn chọt thọt y nhà tù nhiệu họn, trọt i cọt i tọt o mọt c khọt p trên quê họng họn; và ngói i dân ngày càng đói meo mọt c họn. Nhọt ng tọt ng mọt i lọt nhiệu họn.

Họn cũng thay đời họn! Bây giờ họn trở thành công an biên phòng đóng đọt nọt n Thọt y Triệu, Cam Ranh. Lâu lâu mọt c đọt trọt n vọt làng đọt p xe đọt o chọt i thăm bọt n bè. Ai nhìn họn cũng sọt, cũng e dẹt lọt m lét mà đi – ngay cọt mọt y thọt ng bọt n thân nhọt tọt nhọt thọt ng Đọt c cọt ng mọt t thọt i áo trọt ng quọt n xanh thuọt bé cũng nghi kọt cọt họn! Mà họn có làm chi đâu? Họn nghĩ mọt t mọt họn cũng chọt ng lọt u mạnh, cọt họn chi lọt m. Bọt ng chọt ng là mọt y tháng quân trọt ng họn đói meo, đói rĩa họng bọt i cái táng ngọt nghọt ch họt c trò mọt i đọt sọt a cọt a mình. Họn chọt mọt c bọt đọt công an màu xanh cọt t ngọt a, đọt i cái mũ vọt i có gọt n cái ngôi sao vàng trên đọt u, mà ai nhìn cũng đã hoọt ng họn.

‘Xã họt i gì kọt cọt c! Sọt gì không sọt, lọt i đi sọt cái ngôi sao vàng... khẹt!’ Họn vĩa nghĩ miên man, vĩa cong đít đọt p chiọt c xe đọt p cà tàng qua cọt a Tây, nọt i ngày trọt c họn tọt ng ăn cọt bọt mọt t cọt t chim ọt a. Chọt t thọt y đám đông đọt i đọt c, họn ngọt ng xe lọt i.

- Mọt. Đánh chọt t nó đi! Cha này họt i trọt c làm cọt nh sát ngọt y, hách đọt ch lọt m. Chọt làm gì cọt lọt p lọt p lọt lọt đọt i ao cá mọt y họt m rày. Đọt nh câu trọt m cá họt p tác xã chọt c? Đánh chọt t mọt nó đi. Có gì tao chọt u!

Hắn nhìn hai gã du kích xã trong xóm quen mặt, can gián:

- Thôi bỏ qua đi. Mày ông đâu có quyền đánh người ta như vậy. Cũng dân trong xóm, trong làng cơ mà. Còn luật pháp nữa à chi?

- Luật pháp cái... cơ bìa! Luật pháp là tui đây!

Hai tên du kích cười ồ ồ. Nhìn người đàn ông nắm xấp, hai tay ôm đầu, co dõ dõ u gục quì gối u chông mông dõ che đõn, hắn bắt bình, điên tiết dõ a:

- Đù m! Tao là công an. Tao cũng có súng. Tôi mày lũng quũng tao bọn thầy m!

Hai gã du kích xã ồ ồ m ồ ồ m nhìn hắn, dõn xua đám đông rỏ cũng đi. Hắn vớ a dõu người đàn ông dõng dõy, vớ a lỏm bỏm:

- Làm gì dõ tôi nó đánh dõ vậy? – Hắn chột ngườ ng ngang khi nhìn ra người đàn ông. – ồ a! Anh T! Khỏ e không anh T... Cỏ?

Hắn nghĩ, bây giờ hắn cũng có quyền... hắn xách, trỏ ch thỏ ng gỏ i Tỏ là... Tỏ Cỏ. Đỏ i mà! Cá ỏn kiỏn, kiỏn ỏn cá mà ồ ! Hắn chào Tỏ Cỏ, kéo rê chỏ ỏ cuỏ i nhỏ riỏ u cỏ t.

Tỏ Cỏ cúi ồ ồ m cái mũ tai bỏ nhỏ nhúm phỏ i phỏ i, quay lỏ i đỏ nh trỏ ồ i. Chột Tỏ Cỏ thỏ y gã công an còn non chột, chân mang đỏi dỏp râu cáu đỏy bỏ i nhìn anh cỏỏ i tỏ n tỏ n. Tỏ Cỏ chột sỏ ngang! Anh nhỏ đã gỏ p cái thỏ ng bỏ đỏ i con nít, con cháu Bác Hỏ này ỏ đỏu đỏy quanh xóm trỏỏ c đỏy, nhỏ ng không tài nào nhỏ nỏ i bỏ i cái sỏ khi nhìn thỏ y... cái ngôi sao vàng khỏ hỏ n đỏ i trên đỏu.

- Nhỏ tui không anh Tỏ ? – Hắn cỏỏ i thân thiỏ n. Tỏ Cỏ nhìn hắn, cỏ nhỏ xem thỏ ng con nít này

là ai, những anh đành chiều, lúc chiều.

- Anh hãy nhớ tôi thì à? Tôi là cháu cậu út Bích Lan nè!

- Ờa? Trúng rồi. Thế ng Tít! Mà mày... mày, d... D... không, thế à anh cán bộ Tít! Anh mới về chơi? –
T... Cò gãi gãi đầu thân thiện.

- Cán bộ, cán gáo gì anh T...! Anh làm gì đầu tiên nó đánh d... vậy?

- Có làm gì đâu! T... nó nghỉ, t... nó không thích thì t... nó có quy... đánh mình mà... em.

H...n...i...i:

- Thì... cũng giống như anh hỏi trước c...y mà, phải không? Chà. L... quá hén. Hỏi trước c...tui gặp
anh cũng...đây. Bây giờ cũng...đây. Anh còn nhớ về tui...b...ăn...b...m...t...chim...a?

- Thôi mà... em Tít! Nhớ chi chuyện xưa. Thế ng út Bích Lan nó hành tui c...năm trước trong tr...i
c...i...o. Nó...h...ng...ph...i...ng...bây giờ làm...n, ...ng...quy...n...hét ra...a...

- Chuyện cậu chú tui là chuyện cậu...ng và anh có dính dáng gì t...i tui. Tui có mu...n...đòi...n...đòi
n...n...g...anh...đâu, mà anh s...d...v...y...anh...T...? Tình...c...g...p...anh...đây, nh...c...chuyện...b...ăn...t...t...
chim...a...cho vui, luôn...t...n...tui...mu...n...nói...cái...k...c...c...cái...xã...h...i...này. Hỏi năm 1974, tui lo...h...c...
nh...y...đ...ng...kh...i...b...đ...i...quân...d...ch...s...m, ai...dè...có...ngày...30...tháng...T..., cũng không thoát, cũng đi lính
dù...đã...hòa...bình. N...u...không...có...ngày...này, có...l...gi...tui...v...i...anh...cũng...sát...cánh...bên...nhau...trên
chi...n...tr...ng...anh...hén? R...i...có...l...tui...cũng...sát...cánh...bên...anh...đ...i...c...i...t...o...mút...mùa...l...th...y...ch...
gi...n...ch...i...sao! Ph...i...không...anh...T...? R...i...bây...giờ...tui...làm...công...an...cũng...nh...anh...làm...c...nh...sát...
tr...c...kia. Mu...n...ch...i...ai...thì...ch...i, mu...n...b...p...tai...ai...thì...c...t...nhiên...làm, không...s...ai...ph...t...v...t...ng...
tù...mình. Mà...cái...xã...h...i...này...nó...còn...l...h...n...n...a. Anh...T...có...tin, tui, chính...tui...tay...c...m...súng...đ...ng...
cánh...tù, mà...ng...i...tù...đó...chính...là...ông...bác...tui?

Những mùa đất trong đời

Tác Giả: Vũ Đình Kh.

Thứ Ba, 16 Tháng 3 Năm 2010 04:20

T< Cò đứng im, mắt tái ng< t nh< cái thu< h< n b< anh b< t n< t. H< n c<< i ti< p:

- Ch< a v<< t biên sao anh T< ? D< o này nghe nói m< y ông lính v<< t biên d< l< m.

- Thôi mà em Tít! Cho anh s< ng v< i. Út B< ch Lan bây giờ làm < huy< n < y. Tui l< ng qu< ng là < ng còng đ< u tui ngay. < ng còn h< n cái v< tui cùng m< y ông lính đ< a ph<< ng quân b< ráp nhà bà em h< i đó, làm < ng ch< y vắng m< ng bán s< ng bán ch< t đêm hôm < y. < đó mà nói t< i v<< t bi< n v< i v<< t biên!

H< n kê chân lên bàn đ< p, nói tr<< c khi đi:

- Anh li< u sao đó mà làm. Dù sao, cho đ< n bây giờ tui cũng cảm < n anh cái v< b< anh cho ăn < t c< t chim < a! Nó là m< t bài h< c quý giá đ< i v< i tui. B< i v< y, m< y tháng nay đi công an tui c< nghĩ hoài v< v< này. Nó cho tui bi< t cái xã h< i này không thích h< p v< i tui, dù r< ng chú tui mu< n g< i tui đi h< c < bên Liên Xô tui cũng không thêm.

H< n nh<, sau v< g< p g< T< Cò l< n cu< i, tr< l< i Cam Ranh h< n tu< n h< n c<< p tàu nhà n<< c v<< t biên cùng ba gã công an trong đ< n. Qua t< i Philippines m< t năm, h< n giả t< ng<< i yêu lên đ<< ng đ< nh c< Canada v< i hành trang v< n v< n... hai ký < t c< t chim < a mà h< n và ng<< i yêu c< công đi hái trên đ< o Palawan trong khu r< ng hoang, r< i nén ch< t trong l< th< y tinh v< i mu< i, đ< qua m< t b< n h< i quan phi tr<< ng nhi< u n<< c tr<< c khi t< i Canada. H< n nghĩ cái x< Canada l< nh l< o, làm gì có < t c< t chim < a mà ăn cho khoái v< cay c< a quê nhà, n< i mà h< n đã ch< i b< ra đi đ< s< ng x< ng<< i?

Canada là vùng đ< t l< nh. X< l< nh nh< ng tình n< ng. Th< i cu< i th< p niên 1970, dân t< n< n Vi< t Nam r< t ít, nên s< ng quây qu< n và giúp đ< nhau chí tình trong nh< ng ngày s< ng tha h<< ng. Dĩ nhiên, x< l< nh làm gì có < t hu< ng chi < t c< t chim < a h< n thích ăn.

Hai năm sau, h< n nh< n đ<< c th< c< a T< Cò t< bên đ< o Ga-Lăng g< i qua. T< đó gi< a h< n và T< Cò coi nhau nh< anh em. Nhi< u năm sau, T< Cò < n đ< nh đ< i s< ng < California, m< i v< ch< ng con cái h< n qua ch< i.

Những mùa lá trong đời

Tác Giả: Vũ Đình Kh.

Thứ Ba, 16 Tháng 3 Năm 2010 04:20

Trong đời n thơ i T Cò nói

- Chú qua đây. Anh cho coi cái này. Anh biết thơ nào chú cũng quý!

H n qua t i M qu c, n i xô b ng i Vi t Nam, g p T Cò, h n h i ngay:

- Anh nói có cái gì quý? Đ a tui coi ngay!

T Cò kéo tay h n ra nhà sau ch ... cây t c t chim a, phán:

- Nó đây!

Tr i i! Đi bao d m đ ng, qua bao qu c gia g n 15 năm sau, h n m i đ c nhìn i cây t c t chim a, gi ng nh cây t quê h ng. Dù r ng cây t cao quá đ u ng i và tán t a r ng c m t góc sân. H n sẫm soi cây t, h i T Cò:

- Anh T l y gi ng ở đâu v y?

T Cò b o:

- Anh cũng không rõ! Ch tr c c a nó ch c cũng là ng i Vi t, đ n ra b i. Cây này m c ch c cũng đã lâu. Ng i trên l u và anh d i đ t share quanh năm suốt tháng mà nó c ra trái hoài, ăn h ng h t th y r ng cũng u ng. H i anh đi m n nhà, th y cây t này nh chú, nên m i m n căn nhà này, ch khu này t i Đen qu y đ l m, anh đâu có thích.

H n m c T Cò nói. Tai h n nghe tay c d t t ng trái b túi. Ch t h n gi t mình.

Những mùa Tết trong đời

Tác Giả: Vũ Đình Kh.

Thứ Ba, 16 Tháng 3 Năm 2010 04:20

- Trĩ i i! Trĩ i! Làm gì mà hái d v y? Hái h t c a ng i ta ch c?

H n ng ng m t nhìn lên c u thang, th y m t m n dòng m t quen quen. Ng i m đeo d y vòng vàng t ai, c , tay kê r n r ng khi xê d ch. T Cò v i nói:

- Tít! Chú còn nh ch Hai Lý? Ch Hai cũng là dân làng mình nè!

H n ch a k p chào, T Cò ti p:

- Ch Hai, ch còn nh th ng Tít, con thi m Sáu Lúa làng mình hông? Nó t Canada qua thăm v ch ng tui đó.

M đàn bà ch ng thèm nhìn h n:

- Nó là th ng nào, con ai, ở đâu t i... m c m nó! Cây t này c a tui và chú, ch có ph i c a nó đâu mà chú đ nó mu n hái bao nhiêu mà hái. H tr i!